

ΣΟΦΙΑ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ

ΑΓΡΙΟΚΑΛΑΜΑ ΚΑΙ ΒΟΥΡΛΑ

Λογοτεχνία για παιδιά

Ηράκλειο 2012

Σοφία Καπετανάκη

Τερψιχόρης 20,71409 Ηράκλειο

Τηλ.2810 325064, 6945476976

Πρόλογος

Η διάθεση για ζωή, εργασία ,δημιουργία της, άνω των ενενήντα ετών ,θείας Ελένης Αγγελιδάκη και της κόρης της , θείας Ειρήνης Κακουδάκη, από την Εθιά Αστερουσίων, ήταν η πηγή έμπνευσης αυτού του παραμυθιού.

Τις ευχαριστώ που δέχτηκαν να φωτογραφηθούν και να συμπρωταγωνιστήσουν σ 'αυτό το βιβλίο μου.

Ευχαριστώ την οκτάχρονη ανιψιά μου Ελευθερία Λιγνού για τις ζωγραφιές (καρδούλα στην τελευταία σελίδα του παραμυθιού και ζωγραφιά πίσώφυλλου) που μου χάρισε όταν της διάβασα το παραμύθι μου (ήταν η πρώτη που το άκουσε).

Ευχαριστώ το σύζυγο μου και τα παιδιά μας !Χωρίς τη δική τους παρότρυνση το παραμύθι δε θα βρισκόταν σήμερα στα χέρια σας.

Αφιερωμένο:

**Στους γονείς μου Γιάννη και Ελευθερία
που μ' έμαθαν να σέβομαι ανθρώπους , πράγματα και καταστάσεις.**

**Στο σύζυγό μου Μανώλη
και στους γιους μας
Γιώργο και Γιάννη
που σέβονται και ενθαρρύνουν τις προσπάθειές μου.**

**Στη μνήμη της μητέρας του συζύγου μου ,Αντιγόνης
που μ' έμαθε να παρατηρώ απλά καθημερινά πράγματα και κυρίως να ενθουσιάζομαι απ' αυτά.**

Μια φορά κι έναν καιρό στις εκβολές ενός μικρού ποταμού, κάπου σ ένα μικρό χωριό της Κρήτης¹, ζούσαν κάμποσες βουρλιές με τα παιδάκια τους τα βούρλα. Βούρλα υπήρχανε πολλά αλλά τους έλειπε η χαρά...

¹ Εθιά, Δήμου Αρχανών Αστερουσίων

defkalionas.wordpress.com

**«Δεν έχετε ομορφιά σταλιά ,τ' άνθη σας μικρά μικρά και καθόλου ευωδιαστά!»,
κορόιδευαν τ' αγριοκάλαμα στη γειτονιά τους και τα βατραχάκια και τα χέλια και
τ' άλλα νερόφιδα του ποταμού.**

Μόνο ο γέρο πλάτανος, με την πολλή σοφία του ,τα λυπόταν και τα πα-
ρηγορούσε:

«Κάνετε υπομονή βούρλα μου καημένα , μη σας βλέπω παραπονεμένα! Η ζωή μας
κύκλους κάνει , πότε κλαίει πότε γελάει... Τι κι αν φίλους δε σας έχουν κι όλοι σας
κοροϊδεύουν;

Σήμερα συμβαίνει αυτό μα το αύριο άγνωστο...

έχει ο Θεός για όλους
μικρούς και μεγάλους ,
όμορφους και άσχημους ...»

Κι αυτό συνεχιζόταν για πολύ καιρό. Όλο καμάρωναν τ' αγριοκάλαμα για την ξεχωριστή ομορφιά τους που τα 'κανε να μοιάζουν με κεριά αναμμένα , όλο υπε-ρηφανεύονταν τα βατραχάκια για τη χορωδία τους , όλο κολυμπούσαν με επιδέ-ξιες κινήσεις τα χέλια και τ' άλλα νερόφιδα , όλο έγερναν με παράπονο τα βούρλα προς πίσω , δεξιά αριστερά, ανάλογα με το φύσημα του ανέμου.

Κι όλο ο γέρο πλάτανος παρηγορούσε ακούραστα τις βουρλιές κουνώντας τα πλατιά του φύλλα ,στ' απλωμένα πανύψηλα κλαδιά του σαν το γέρο-παππού που απλώνει τα μεγάλα κουρασμένα του χέρια για ν' αγκαλιάσει τα μικρά του ,δειλά ή ντροπιάρικα εγγονάκια .

«Έχει ο καιρός γυρίσματα ,καλά μου γειτονόπουλα !» ,έλεγε .Και ήξερε πολύ καλά τι έλεγε!

Μια μέρα λοιπόν , καλοκαιράκι ήταν , πρωί πρωί , φάνηκε στο ποτάμι η κυρία Ειρήνη. Ειρήνη στ' όνομα, ειρήνη και στη χάρη. Περνούσε κι ειρήνευε ο τόπος κι οι εχθροί φίλιωναν κι αυτοί.

Έκοψε μερικά αγριοκάλαμα μουρμουρίζοντας πως θα τα στόλιζε στο βάζο ,εκεί δίπλα στο τζάκι, στο σαλόνι της.

- Βρε κε κεξ κουαξ κουαξ, τυχερούληδες, θα σας αποξηράνει και θα σας κρατήσει για πολλά πολλά χρόνια. Στο καλό , στο καλό! Αποχαιρέτησαν τα βατραχάκια.
 - Εσάς βούρλα ούτε που σας κοίταξ...!

Δεν πρόλαβαν να ολοκληρώσουν τα πικρά λόγια τους τα χέλια ,όταν η κυρία Ειρήνη άρχισε να κόβει βούρλα κι άλλα βούρλα κι άλλα κι άλλα κι άλλα...

- Στο καλό παιδιά μου, μακάρι κι εσείς στολίδια στο βάζο της κυρα-Ειρήνης ή και καλύτερα ,ευχήθηκε η κάθε μαμά βουρλιά για τα δικά της παιδιά.
- Βρε κε κεξ, ας γελάσω! Στο τζάκι ,καλέ, θα πάνε κι αυτά αλλά όχι για στολίδι μα για προσάναμμα το χειμώνα που θα 'χουν ξεραθεί κιόλας ,χα χα χα , γέλασε ένα μικρούτσικο βατραχάκι.
- Στο καλό ,στο καλό ,ευχήθηκε ο γέρο-πλάτανος με τη σιγουριά πως παρέα με την κυρία Ειρήνη μόνο καλό θα 'ρχόταν στη ζωή τους!
- Τι μας περιμένει άραγε; αναστέναζαν τα βούρλα καθώς η κυρία Ειρήνη τα κουβαλούσε δεμένα σε μια αγκαλιά ,στη μασχάλη της.

Μόλις έφτασε στο σπίτι της η κυρά-Καλή(Ειρήνη) στόλισε τ' αγριοκάλαμα(αφού πρώτα τα 'βαψε) δίνοντάς τους την ευκαιρία να καμαρώσουν για άλλη μια φορά.

Ύστερα φώναξε χαρούμενη τη γριά μανούλα της για να της δείξει τ' αραδιασμένα στην αυλή βούρλα...

-Σου έφερα ό,τι μου ζήτησες , ευχαριστημένη, μάνα; ρώτησε.

-Την ευχή μου να 'χεις ,κόρη μου .Αυτά τα ευλογημένα βούρλα θα με ταξιδέψουν χρόνια πίσω , στα νιάτα μου, στα χρόνια που τίποτα δεν αγοράζαμε κι ό,τι χρειαζόμασταν το φτιάχναμε με τα χεράκια μας! Ήμασταν εργατικοί , δημιουργικοί και το σπουδαιότερο δε μας έμενε χρόνος για την πανούργα τεμπελιά, αυτή που γεννά άσχημες σκέψεις και λογισμούς! είπε με γλυκιά φωνή η γριούλα , η κυρά- Λένη

- Κάθισε τώρα , παιδί μου να δεις τι θα κάνω! συνέχισε.

Τα βούρλα μας τώρα είχαν ανησυχήσει πολύ. Άραγε ποια θα ήταν η συνέχεια;

-Στην αρχή θα σου φτιάξω μερικές... ααα! Ξέχασα! Θέλω να φέρεις κι έναν κόπανο² για να μου τσακίσεις λίγο τα βούρλα... , είπε η γιαγιά Ελένη.

-Αχ! Τι μας περιμένει , τα καημένα! Αναστέναξαν τα βούρλα στην αυλή. Κόπανο! άκουσες κόπανο ,έλεγε το ένα στο άλλο τρομοκρατημένα.

² Ξύλινο αντικείμενο που χρησιμοποιούσαν παλιά στην Κρήτη για το πλύσιμο των ρούχων

-Θα σου μάθω να πλέκεις με τα βούρλα, Ειρήνη μου, είπε η γιαγιά.

-Τι να πλέκω ,μάννα;

-Σκούπες και καλάθια και πανέρια , κόρη μου!

-Μα υπάρχουν όλα αυτά στο εμπόριο στις μέρες μας ,μητέρα!

**-Δεν πειράζει ,παιδάκι μου, μάθε τέχνη κι άστηνε κι άμα πεινάσεις πιάστηνε , μου
'λεγε και μένα η μάννα μου!**

Μάννα και κόρη άρχισαν με όρεξη τη δουλειά!

Σε λίγο οι σκούπες και τα πανέρια λιάζονται στη στέγη του σπιτιού τους!

«Δεν το πιστεύω! Η γιαγιά Ελένη μας μεταμόρφωσε σαν την καλή νεράιδα των παραμυθιών .Τι ομορφιά είναι αυτή; Γίναμε χρήσιμα και όμορφα μαζί! Κοίτα πλέξη!», καμάρωναν για πρώτη φορά ,συγκινημένα ένα ένα χωριστά τα βούρλα του ποταμού.

Πέρασαν λίγες μέρες. Τα βούρλα αποξηράνθηκαν από την πολλή ηλιοθεραπεία!

Οι σκούπες έγιναν χρήσιμο εργαλείο στα χέρια της κυρίας Ειρήνης. Σκούπιζε μ' αυτές την πλακόστρωτη αυλή της που καμιά νεαρή σκούπα πλαστική ή ηλεκτρική δε μπορούσε να πετύχει με τέτοια χάρη!

Τα πανέρια γέμιζαν άλλοτε με καλούδια κι άλλοτε με νυφικά ρούχα και προικιά!

Και δεν έφτανε αυτή η χαρά για τα βούρλα μας αλλά η κυρία Ειρήνη πήρε μια σκούπα και κάποια πανέρια και τα στόλισε στο σαλόνι της, εκεί κοντά στο τζάκι, εκεί κοντά στο βάζο με τα αποξηραμένα πια αγριοκάλαμα.

-Γεια σας, να που ανταμώσαμε πάλι..., χαιρέτισαν τα βούρλα.

-Γνωριζόμαστε; Εμείς δε σας ξέρουμε αλλά πολύ θα θέλαμε να γίνουμε φίλοι! Είστε όμορφα πολύ!!!απάντησαν τα καλάμια του ποταμού.

-Γνωριζόμαστε , γνωριζόμαστε. Ήρθαμε 'δω απ' το ποτάμι. Είμαστε τα βούρλα!

-Τι; τι; τι; Συγνώμη αλλά που να σας αναγνωρίσουμε; Έχετε γίνει αγνώριστα! Δεν έχουμε λόγια..., αναφώνησαν έκπληκτα τα καλάμια.

Από τότε ζουν όλα μαζί φιλικά κι αγαπημένα στο σαλόνι της κυρίας Ειρήνης ... γιατί πράγματι απ' όπου περνά η κυρά-Ειρήνη ειρηνεύει ο τόπος κι οι εχθροί φιλιώνουν κι αυτοί... **θ υ μ ά σ τ ε ;**

Σοφία Καπετανάκη

Γεννήθηκα το 1970 και μεγάλωσα στον Πύργο Αστερουσίων Ηρακλείου Κρήτης. Φοίτησα στο 1/θέσιο ,τότε, Νηπιαγωγείο του και στο 4/θέσιο , τότε, Δημοτικό του Σχολείου. Στο διπλανό χωριό Χάρακα τέλειωσα και το Γυμνάσιο και το Λύκειο. Είμαι νηπιαγωγός ,πτυχιούχος του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο.

Έχω εργαστεί ,ως αδιόριστη, στον ιδιωτικό παιδικό σταθμό «Θεία Λένα»,στο Ηράκλειο, στον παιδικό σταθμό του Δ.Τεμένους,στο Κυπαρίσσι.Ως αναπληρώτρια εργάστηκα στο Νηπιαγωγείο Αχεντριά.Διορίστηκα και υπηρέτησα στο 1^ο Νηπιαγωγείο Καρπάθου για τρία έτη,μετατέθηκα στο Νηπιαγωγείο Καρκαδιώτισσας κι από 'κει στο 6^ο Νηπιαγωγείο Ηρακλείου όπου εργάζομαι ακόμη.

Σέβομαι τον πολιτισμό και την παράδοσή μας(αξέχαστη εμπειρία μου η δημιουργία λαογραφικού μουσείου στο Νηπιαγωγείο Καρκαδιώτισσας).Αγαπημένες μου ασχολίες: η συλλογή λαογραφικής αξίας αντικειμένων ,η συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια και προγράμματα πολιτιστικά,περιβαλλοντικά,αγωγής υγείας της Α/θμιας Εκπαίδευσης,η συγγραφή παιδικών ιστοριών με παιδαγωγικούς στόχους.

Ζω στο Ηράκλειο Κρήτης με το σύζυγό μου Μανώλη Τζωρμπατζάκη και τους δίδυμους γιους μας Γιώργο και Γιάννη.

Αγριοκάλαμα και βούρλα πρωταγωνιστούν στο παραμύθι που ξετυλίγει λίγο απ' το κουβάρι της κρητικής παράδοσης και ζωντανεύει τις αξίες της αγάπης ,της ειρήνης ,της φιλίας ,της ελπίδας, της ζωής, της εργασίας, του σεβασμού στο διαφορετικό...